

LINDEN, Juliaan van der (Merchtem 8 februari 1848 – Brussel 19 oktober 1911).

Studeerde op 16-jarige leeftijd af aan het Sint-Michielscollege te Brussel en behaalde reeds twee jaar later de licentie wijsbegeerte en letteren te Leuven. Daarna studeerde Van der Linden er rechten. Van 1866 tot 1869 was hij bestuurslid van **Met Tijd en Vlijt**. Afgestudeerd in 1870 vestigde hij zich als advocaat te Brussel. Van der Linden zetelde van 1874 tot 1894 als katholiek in de provincieraad van Brabant, en van 1894 tot aan zijn dood als Kamerlid voor het arrondissement Brussel.

In de Kamer voerde Van der Linden het woord in het Nederlands. In februari 1895 diende hij een wetsvoorstel in om de **tweetaligheid** in te voeren bij elke militaire rechtbank waarin zowel Waalse als Vlaamse soldaten konden terechtstaan. Dat werd doorverwezen naar de commissie die belast was met de voorbereiding van het nieuwe Militair Wetboek voor Strafvordering, die zelf ook al in deze richting werkte. Zoals vele andere Vlaamsgezinde politici verwierf Van der Linden vanaf 1897, met de

De Brusselse advocaat Juliaan van der Linden zette zich als volksvertegenwoordiger, eerste voorzitter van het Vlaams Pleitgenootschap en voorzitter van de Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden in voor de vernederlandsing van het gerecht.

strijd om de **Gelijkheidswet**, algemene bekendheid in Vlaanderen.

In februari 1899 besprak de Kamer het nieuwe Militair Wetboek voor Strafvordering, dat onder meer voorzag in een Nederlandse rechtspleging voor Vlaamse soldaten. Een aantal amendementen van Van der Linden verbeterde deze taalregeling aanzienlijk (**leger**).

In 1906 diende Van der Linden een wetsvoorstel in om de vroegere **taalwetgeving** in strafzaken te voltooien (**gerecht**). Hij kon daarbij rekenen op de steun van minister van justitie **Jules Renkin**. De wet-Van der Linden-Renkin van 22 februari 1908 voerde inzake taalgebruik het personaliteitsbeginsel in voor de strafrechtbanken in het arrondissement Brussel – de agglomeratie (toen 16 gemeenten) uitgezonderd – en voor het hof van assisen van Brabant. De democratische gezindheid van Van der Linden, de grondslag van zijn **flamingantisme**, kwam ook tot uiting bij de totstandkoming van een sociale wet uit 1900 op de kleine nalatenschappen. Van der Linden was te Brussel een van de weinige Vlaamsgezinde advocaten van zijn generatie. Hij ijverde voor de ontplooiing van de Nederlandse rechtstaal en voor het gebruik van het Nederlands in de rechtbanken, in het bijzonder te Brussel. Toen in 1891 het **Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie te Brussel** het licht zag, werd Van der Linden er de eerste voorzitter van (tot 1893).

In 1897 stak, in het spoor van het groeiende streven naar beoefening van de wetenschap in de eigen taal, het **Rechtskundig Tijdschrift** van wal. Van der Linden, medeoprichter en redactielid, werd er het boegbeeld van. In 1899 duidde de **Bond der Vlaamse Rechtsgeleerden** in zijn nieuwe stichtingsvergadering Van der Linden aan als voorzitter, wat zijn grote aanzien als flamingantisch jurist-politicus tekent. Dat Van der Linden in juli 1907 niet werd gekozen als stafhouder bij de balie te Brussel, werd als protest van een aantal Fransgezinde advocaten te Brussel beschouwd.

Van der Linden genoot ook internationale faam als oudheidkundige en verzamelaar. Wegens zijn veelzijdige verdiensten werd hij enkele maanden voor zijn overlijden opgenomen in de Koninklijke **Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde**.

WERKEN: Artikelen over oudheidkunde in *Annales de la Société Royale d'Archéologie de Bruxelles*, en poëtisch werk in *Nederlandsche Dicht- en Kunsthalle* (onder het pseudoniem Barbantsoen); – 'De taal der vaderen', in *Lettervruchten van Met Tijd en Vlijt* (1871), p. 75-77, 80-81, 87-88; – 'Le nouveau Cercle flamand', in *L'Art Moderne*, jg. 7 (29 mei 1887), p. 173-174; – *Bijdrage tot de studie van de Nederlandsche rechtstaal*, 1893.

LITERATUUR: 'In Memoriam Juliaan van der Linden', in *Rechtskundig Tijdschrift*, jg. 12 (1911), p. 256-260; – I. Teirlinck, *Juliaan Van der Linden*, 1920; – H. van Goethem, 'De Bond der Vlaamse rechtsgeleerden (1885-1964)', in id. (red.), *Honderd jaar Vlaams rechtsleven*, 1985, p. 13-199 en 275-276; – id., 'Juliaan Van der Linden', in *NBW*, XIII, 1990.

HERMAN VAN GOETHEM